

KONKURSNÍ NOVINY

číslo 19 • 14. září 2011 • ročník XIV • cena 40 Kč • celostátní vydání • čtrnáctideník • www.kn.cz

ČLÁNKY

•• Výběr z judikatury ••

Výběr z judikatury je tentokrát věnován dvěma rozhodnutím Vrchního soudu v Praze. První rozhodnutí se věnuje řešení situace, kdy zástavní věřitel uplatnil svůj nárok na vydání výtěžku zpeněžení z prodeje majetku sloužícího k zajištění až po uplynutí lhůty k podávání přihlášek pohledávek poté, kdy byl majetek sloužící k zajištění jeho pohledávky sepsán do soupisu majetkové podstaty. Druhé rozhodnutí se věnuje povaze předběžného opatření vydaného dle § 100 IZ.

Vrchní soud v Praze – uplatnění pohledávky dle § 166 IZ, pokud byl majetek sepsán až po uplynutí lhůty k podávání přihlášek pohledávek

Z přihlášky odvolatele ze dne 26.4.2011, podané do soudní podatelny dne 28.4.2011, odvolací soud zjistil, že v ní odvolatel jako zajištěný věřitel uplatnil vůči insolvenčnímu dlužníkovi pohledávku, již lze uspokojit pouze z majetku poskytnutého k zajištění, přičemž tento majetek (zastavené nemovitosti ve vlastnictví osoby odlišné od insolvenčního dlužníka) byl zapsán do soupisu majetkové podstaty až dne 25.11.2010 (B-35), tedy po uplynutí přihlašovací lhůty (30.9.2010), z důvodu, že insolvenční správce považoval kupní smlouvu ze dne 3.12.2008 uzavřenou mezi insolvenčním dlužníkem jako prodávajícím a CJT, s.r.o. jako kupujícím za absolutně neplatnou. Z insolvenčního spisu odvolací soud dále zjistil, že tzv. aktualizovaný soupis majetkové podstaty ze dne 25.11.2010 (B-35) neobsahoval žádnou poznámku o tom, komu sepišované nemovitosti náleží (CJT, s.r.o.), nebo kdo k nim uplatňuje svá práva, a že odvolatel jako zástavní věřitel nebyl vyzkoumán o zahrnutí nemovitostí zastavených v jeho prospěch do soupisu (§ 224 odst. 1 IZ).

Za tohoto stavu nemohl odvolatel včas přihlásit svoji pohledávku za insolvenčním dlužníkem, neboť v rozhodné (přihlašovací) době zastavené nemovitosti součástí soupisu majetkové podstaty ještě nebyly a vůči insolvenčnímu dlužníkovi proto odvolatel ani nemohl právem uplatňovat jakoukoliv pohledávku; ostatně přihlášením takového neexistujícího nároku by odvolateli navíc důvodně hrozila též sankce podle § 178 nebo § 179 IZ.

Odvolací soud zastává názor, že ačko-

vůči insolvenčnímu dlužníkovi na uspokojení pouze z majetku poskytnutého k zajištění (§ 166 IZ) až po rozhodnutí o úpadku dlužníka, nejde o pohledávku, jež by měla povahu některé z (taxativně uvedených) pohledávek za majetkovou podstatou (§ 168 IZ), nebo některé z pohledávek jim na roveň postavených (§ 169 IZ), a ani o pohledávku, již by nebylo třeba v konkurzu přihlašovat (§ 165 odst. 2 IZ). Dle názoru odvolacího soudu nebylo lze po odvolateli jako zástavnímu věřiteli ani spravedlivě požadovat, aby pohledávku vůči insolvenčnímu dlužníkovi uplatňoval jako vázanou na podmínku (§ 173 odst. 3 IZ) toliko pro případ, že by insolvenční správce shledal neplatnou kupní smlouvu, jejímž účastníkem odvolatel nebyl a na základě níž zástavní dlužník CJT, s.r.o. (jenž je v katastru nemovitostí uveden jako jejich vlastník) nabyt nemovitosti od insolvenčního dlužníka do svého vlastnictví a posléze je zastavil ve prospěch odvolatele. Při absenci adekvátní zákonné úpravy a vzhledem k povaze pohledávky odvolatele spočívající v právu na uspokojení z majetku poskytnutého k zajištění (§ 166 IZ) je odvolací soud přesvědčen o tom, že též pohledávku odvolatele vzniklou byť jako důsledek právního úkonu insolvenčního správce (v zápisu nemovitostí ve vlastnictví osoby odlišné od insolvenčního dlužníka a zastavených ve prospěch odvolatele do soupisu majetkové podstaty insolvenčního dlužníka) je třeba podrobit pravidelnému režimu přihlášek pohledávek (§ 173 a násl. IZ) a tuto přezkoumat na přezkumném jednání (§ 190 a násl. IZ) a uspokojit jako jiné zajištěné pohledávky (§ 167, § 204, § 293, § 298, § 299 IZ). Jakýkoliv jiný náhled na pohledávku odvolatele by odporoval zásadám insolvenčního řízení, neboť

zásadně stejné nebo obdobné postavení, mají v insolvenčním řízení rovné možnosti (§ 5 písm. b) IZ).

Pokud jde o lhůtu, dokdy mohl odvolatel přihlásit svoji pohledávku vůči insolvenčnímu dlužníkovi, má odvolací soud za to, že v dané věci – vzhledem ke shora zjištěným skutečnostem – nelze na přihlášku odvolatele aplikovat pravidelnou přihlašovací lhůtu určenou pro (ostatní) věřitele, neboť v jejím průběhu odvolatel věřitelem insolvenčního dlužníka nebyl (a právo přihlásit svoji pohledávku neměl), když se jím stal až po jejím uplynutí v důsledku zápisu zastavených nemovitostí do soupisu majetkové podstaty insolvenčního dlužníka. Vzhledem k tomu, že o zápisu zastavených nemovitostí do soupisu majetkové podstaty insolvenční správce odvolatele neinformoval a soud I. stupně odvolateli nestanovil lhůtu pro podání přihlášky jeho pohledávky vůči insolvenčnímu dlužníkovi na uspokojení pouze z majetku poskytnutého k zajištění (§ 166 IZ), je odvolací soud toho názoru, že odvolateli lhůta pro podání přihlášky dosud neuplynula. Opačný názor by byl dle přesvědčení odvolacího soudu v rozporu se zásadami insolvenčního řízení, jež musí být vedeno tak, aby žádný z účastníků nebyl nespravedlivě poškozen nebo nedovoleně zvýhodněn a aby se dosáhlo rychlého, hospodárného a co nejvyššího uspokojení věřitelů (§ 5 písm. a) IZ).